

Частина перша

Рефлексії

1

За вісім тижнів до...

Одягалася я під пісню Коула Портера. «*Miss Otis Regrets*» у виконанні Елли Фіцджеральд. Ця пісня завжди піднімала мені настрій. Спальню своєї квартири на площі Санта-Маргарита я перетворила на гардеробну: шифоньєри «Молтені» вздовж стін, взуття, сумки, шарфи, сукні та жакети — все завжди на виду. І це теж піднімало настрій. Квартиру вибрала в бельєтажі, з вікнами на площу і старовинний рибний ринок з білого каменю. Одну стіну у вітальні знесла, щоб кімната стала більша, у ногах ліжка, саме навпроти одного з напівкруглих вікон, на масивній плиті зеленого мармуру поставила ванну. Ванна кімната, викладена старовинними перськими кахлями, була за гардеробною — де колись був сходовий майданчик. А були ще й інші родзинки

нового дому Елізабет Терлінк. Архітектор бурчав про необхідність опорних балок і дозволів на перепланування, але за дев'ять місяців мого перебування у Венеції я з'ясувала, що добра винагорода за гріхи уможливорює неможливе. На стінах повісила придбані в Парижі картини — Фонтанá, «Сусанну і старців», малюнок Кокто — і додала ще одне модерне полотно: маленьку картину Агнес Мартін у білих і попелясто-сірих тонах, яку придбала на «Педдл8», онлайн-аукціоні у Нью-Йорку. Крім того, решта французьких шедеврів так само прибула до мене, за винятком безголового тіла Рено Клере, яке навіки залишилося в наглухо забитому ящику в сховищі предметів мистецтва неподалік від Венсенського замку. Байдуже, що думав архітектор, я переймалася, аби він не потік.

Писане від руки запрошення на мою першу виставку виглядало з-за рами дзеркала. *«Елізабет Терлінк має честь запросити Вас до галереї "Джентилескі"...»* Коли робила зачіску, знову перечитала ці слова. Я таки зробила це! Я стала Елізабет, а Джудіт Решлі тепер була не більше, ніж фантомом з минулого, не більше, ніж іменем у паспорті, який лежав у шухляді мого письмового стола і яким я ніколи не користуюся. Я провела рукою по охайному ряду плічок із сукнями, насолоджуючись м'якими джерсі та гладенькими шовковими речами. На відкриття обрала обтислу пряму темно-синю чесучеву сукню від «Фіге», яка позаду застібалася на маленькі бірюзово-золоті гудзички. Тканина насиченого кольору сяяла й мінила в моїх руках. Для Елізабет я вибрала стандартний строгий образ типової галеристки, але десь глибоко всередині душі грав гривою баский молодий єдиноріг. Я подивилася на своє віддзеркалення і повільно всміхнулася: Ліверпуль був далеко позаду.

Однією з робіт, на якій моїй матері вдалося за-триматися хоча б трохи, була робота приби-ральниці в будинку неподалік від Сефтон-парку, затишного вікторіанського куточка дерев і оран-жерей майже в центрі міста, лише за три авто-бусні зупинки від нашого дому. Яюсь, мені тоді було років десять, після уроків я второпала, що забула ключі від квартири, й пішла шукати матір.

Будинки тут були розкішні, велети з червоної цег-ли, з великими панорамними вікнами. Я кілька разів натисла на дзвоник, але ніхто не відчинив. З остра-хом спробувала відчинити двері, вони виявилися неза-мкнені. У передпокої пахло меблевим лаком і ледь відчутним ароматом квіток, на паркеті лежав яск-равий килимок, а весь простір від дверей до широких сходів на другий поверх було заставлено стелажками з товстими книжками, певне, дуже важкими. Тут було дуже тихо. Ледь я зачинила за собою двері, як усі звуки одразу стихли. Не було чути ні бурмотіння те-левізора, ні бренькання піаніно з уроку музики, ні шуму пилотяга, ні шкрябання домашніх тварин. Залиши-лася тільки... тиша. Мені захотілося доторкнутися до корінців книжок, але я не наслідилась. Я ще раз покликала маму — і вона з'явилась у спортивному костюмі, який одягала, коли прибирала.

— Джудіт! Що ти тут робиш? Щось сталося?

— Та, я просто ключі забула.

— Ти мене страшенно налякала. Я вже подумала, що це грабіжники! — вигукнула вона, втомлено ви-тираючи лоб. — Тобі доведеться зачекати. Я ще не закінчила.

Біля сходів стояв великий стілець, а біля ньо-го — торшер. Я ввімкнула світло, і вся кімната ніби зменшилася, стала такою спокійною, та-кою затишною. Я зняла з плечей шкільний рюкзак і акуратно поставила його біля стільця, а потім

підійшла-таки до стелажів. Думаю, вибрала книжку за кольором корінця — яскраво-рожевий, із золотими тисненими літерами «Вог, Париж, 50 років». Книжка виявилася присвячена моді, там було багато світлин жінок у екстравагантному вбранні й прикрасах, обличчя яких ховала маска бездоганного макіяжу. Я повільно гортала сторінки, заворожена багатством барв. На одній світлині жінка в яскраво-синій бальній сукні з пишною спідницею перебігала вулицю, ніби на автобус поспішала. Я утупилася в світлину, як зачарована. Потім перегорнула сторінку і знову занурилася в транс; і так дивилась, дивилась і гортала сторінки, забувши про час. Та раптом відчула, що хочу їсти. Я підвелася зі стільця, рипнув паркет, я обережно поклала книжку на стілець. Коли це одні двері з шумом розчинилися, і я спантеличено обернулася, ніби щось накоїла.

— Що ти тут робиш? — запитав різкий, трохи зляканий жіночий голос.

— Вибачте... Я перепрошую. Я Джудіт. Я забула вдома ключі і зайшла за мамою, вона сказала зачекати, — пробурмотіла я збентежено і зробила невизначний жест у бік дверей, у які вийшла моя матір, як мені тоді здалося, уже кілька годин тому.

— То он як... Зрозуміло. А вона ще не закінчила? — спитала леді і показала знаком їти за нею по коридору, який привів до великої затишної кухні в задній частині будинку. — Ви тут?

Позаду столу стояла тахта: яскраві подушки валялися на підлозі, а на тахті спала моя мама.

— Ви тут? — повторила леді.

Здається, пляшку вина на підлозі біля матері я побачила раніше за господиню, але, судячи з її втомленого тону, це було вже не вперше. Мабуть, мама «позичила» ту пляшку з холодильника.